

پنجشنبه — ۷ شباط ۱۳۴۰

برنجی سنه — نومرو ۸

اداره خانه : باب
عالی جاده سنده
وقت مطبعه سنه
متصل گوشه
باشنده نومرو ۱
صاحب و مدیر
مسئولی محمد مسیح

ملی محسن

آبونه شرائطی .
سنه لکی ۲۵۰ ،
آلتی آیلغی ۱۲۵
فوق العاده نسخہ لر
ایچون ۵۰۰ و ۳۰۰
غروشددر .

مجموعه من هیئتتجه
طبعی تفسیر ایدلمه یین
آثار اعاده ایدلمز .

اردن بسره کونده بر هیقار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، فنی ، مصور مجموعه در

تورك تاريخى تدقيقاتى :

تواريخ آل عثمانه ، ر

حقنقه

— ۳ —

بودن سوكره ائره آياصوفيه عائد افسانه لرك ذكرينه قدر بوكي ككلره هان هيچ دينه چك كي تصادف ايدلمكدهدر .
[يالكرز ص ۷۰ ده واردر .]

آياصوفيه دائر افسانه لره كنجه : مؤلفك بوراده يازيلي متابعه مراجعت ايتديكي محققدر . فاتح استانبولى فتحى متعاقب شهرك تاريخى اكره نمك ايسته مش ، روملردن بعض ذوات فاتحه لازم كلن ايضاحاتى ويرمشلر . تواريخ آل عثمانك ديكر نسخه لرندن آكلاشلايدنى وجهله آدى مجهول مؤلف ايسته فاتحه نقل اولونان بوايضاحاتى ضبط ايتشدر ، كه اكره منلورده بوجهت تصریح ايدلمكدهدر . تاريخ عثمانى انجمنى نسخهنده ، جمع طائفة لك اخبارنده شوبله كئشدر كيم ، دنيلهرك وقعه لك ذكرينه كچلديكي كي ديكر نسخه لرك اكره ندهده كتابلورنده تواريخلرنده بولانندن سويلر لرك ذكر اولور ، عبارسى بونقطه لى دهافضيله تنوير ايتكمكدهدر . بوجهت تحقى اينجه بحجا بومنبك اغزندمى منقول ويا كتابدمى مأخوذ اولدينى فكرى خاطره كايور ايسده ائره مذكور اولال او قدر اوزون افسانه لرك وحى برچوق « تاريخ : Date ، لرك اغزندن نقل ايدلك احتياطى بك آز اولدينى كى . » تواريخ اهلندن روايت اولور كم ، وسائر طرزنده كي عبارلر بو نقطه نظرى برآزده تضعيف ايتكمكدهدر .

بودوردرن يعنى افسانه لرك ختامندن سوكره ارتق « راويلر روايت ايدرلر كم ، وسائر كي عبارلره تصادف ايدلمكدهدر كه آشاغنده تفصيل ايدجكمز كي بودورلر مؤلفك بالذات ياشادىنى دور اولدينى ايچينده بولوندينى وقايعى قيد ايتشدر .

كله م مؤلفك ياشادىنى دوره : بخصوصى ائردن بك واضع برصورتده آكلامق ممكندر . آدى مجهول مؤلف فاتح دورنده برحيات اولدينى وائري ده بودورده باشلاوب بايزيدنانى دورنده اتمام ايدليكى آكلاشيلور . كتابده فاتح دورينه دائر بعض قيدلر بونقطه نظرى تمامآ آثابه كافيدر . [تاريخ عثمانى انجمنى نسخهنده ص ۷۱۱ ، بره سلاو طبعنده ص ۱۱۱] دهكى شيو شمديكي

زمانده اول ياشاء اسلام والمسلمين قاتل الكفرة والمشركين قانع الفجرة والمتمردين سلطان محمد ابن سلطان مراد ابن محمدخان ابن بايزيد يلدزم خان ابن مرادخان ابن اورخان ابن عثمان ابن او طغرل ابن سلجمن شاه عز نصره ، عبارسى اترك محقق برصورتده فاتح دورنده بحريره باشلاندينى كوسترمكدهدر . بنه عين دورى مؤلف « كندكوز كوزله كردكز كم » ديهرك بودورى بالذات كوردىكي وائرنى يازدينى وقتده بادشاهك صاغ اولدينى بالاده كي عبارمدن مستبان الملقددر . حالوكه (ص ۹۰) ده « بوزماكم سلطان بايزيد ابن محمدخان تخنه كچوب ، عبارسى ده كورمكده يركه بونندنده اترك بودورده اتمام ايدليكى آكلاشلا بيلير . آشاغنده عرض ايدجكمز وجهله بعض تواريخ آل عثمان نسخه لرنيك ياووزدورينه قدر بحث ايتهلر بونقطه نظره منافى عداولونه ماز . چونكه بايزيد دورندن اعتبارآ دهآشاغىكي وقايعك برقسم مهمى مستسخرك علاه سى در .

شمعدى ده اترك متن اصلينك قاج سنه قدر دوام ايتديكى ومستسخرك هانكي تاريخدن سوكره علاولرله باشلايدنى تدقيق ايدلم « كه بوجهتى فريدترن كيزده تدقيق ايتمه مش ، يالكرز اترك بايزيدنانى دورنده بحريراولوندينى سويله ملكه اكيفا ايتشدر .

بخصوصى تدقيق ايچين تواريخ آل عثمان لرك الكاسكى وك كرى تاريخده يتمش اولانى بولمق احباب ايدر . موحو نسخه لرك الك كرى تاريخده . يتمش اولانى آياصوفيه كتيخانه سنده كي (نومزو : ۳۰۱۸) نسخه ايسده بوكتاب آياصوفيه عائد مناقب نهايتده ختامه ايريبور . صوك صحيفه ده ، صحيفه لك آلتنده « كتوب » كلمسى او قوندينى حلاله اونى متعاقب كان صحيفه لك باشنده بوككلره تصادف ايدلمسى اترك نقصان بر صورتده استساخ ايدلمش اولدينى واك صوك صحيفه ده كي « قضاظيه بك ايتديلر غاطه اول اجلدن فرنك الد قلدى » عبارسى ده باشقه برخط ايله يازلمش اولمى بخصوصده اثره مراجعتك نزلوم اولدينى كوسترمكدهدر .

بو ائردن سوكره الك كرى تاريخده يازلمش نسخه تاريخ عثمانى انجمنده كي نسخه در : بو اثر هجرى لك ۸۷۷ سنه سنه قدر وقايعى حاوى ايسده اورته طرفده (ص ۹۱) « بو تاريخك بويلىده ۸۹۲ واقع اولدى » ده نيلىمى وبوعبارلرك بلا تخالف تواريخ آل عثمان لرك هر نسخه سنده موجود اولمى كتابك اكسيك استساخ اولوندينى فكرى ويريبور ايسده « بوكتاب

ایندیکی قیدلری کوزه چارمقدردر. ایشته بو واسطه‌ایله مؤلفک یاشادینی دورلری وایچده بولونیدنی خاندانی آیقلاقم چاره‌سی بولونش اولوبور. یازید نانی دوریجده عین جہتدن تدقیق ایدمک اولورسوق یازید ولی نك شوالک آنجی «یکشنبه» که جمعی بر مجلس عیش و عشرت قوردینی، ۸۸۸ ده ادرنده ربیع الاولک یکریمی برنجی «یکشنبه» که جمعی حریق وقوع بولیدنی، ۸۸۹ سنه‌سده صفر آتک یکریمی دوقوزنجی چهارشنبه کونی ایکندیله اقشام آره‌سینده کون موترلمه‌سی حقده کی ایضاحات مؤلفک یاشادینی دورلری ده واضح بر صورتده تنویر ایدیور.

یالکز بودوردن صوکره کی یعنی مستسخلرک علاوه‌سی عدایتیکمز جهتلرده بوی قیدلر تصادف ایتمکدیر، که بونلری ده مستسخلرک دوری کوردکلرینه حل ایتمک ایجاب ایدر. مع‌ماقیه بو مشاهد مستسخلرک علاوه‌سی ۸۹۶ به قدر کلدیکنی اترک برنسخه‌سنگ بوناریخده یتدیکندن وای، کون، ساعت قیدلرک ده عین ناریخده ختامه ایردیکندن آکلایه یلیور. کون وساعت تقاریرک ۸۹۶ به قدر کلدیکنی نظر اعتباره آلاق اترکده بوناریخده امام ایدلرکنی قبول ایتمک وارد خاطر اولور ایسه‌ده کتابک بوتون نسخه‌لر ۸۹۰ - ۸۹۱ سنه‌لر ده اختلافاتک باشلا دیقیده اولجه سوله‌دیکمز کی هیچ برصورتیه تفسیر ایدمیز. بو اختلافلری مستسخلرک طرز استساخه عطف ایتمک بیه وقعه‌لرک تماماً آری برصورتده نقل ایدلمه‌سی هیچ قابل تألیف دکلر. نیکم اترک محقق اولهرق مؤلفک یاشامادینی بر دورده مستسخ علاوه‌سی اولان جهتلر ده دخی [مثلاً قانونی سلطان سلیمانک ۹۵۶ سنه‌سی ذی‌الحجه‌سنگ غره‌سینده حردن دونه‌لرک استنبوله کیردیک، ۹۶۱ سنه‌سی رمضانک ۱۴ نجی بازار ایتسی که جمعی در نصف‌الیدیه کغدخانه به برل باصیدنی ایضاح ایدلمکده در.] بوی ایضاحانه تصادف ایتمکدن بوجهتی دها قوتلی بر دلیل تاقی ایدمز ایسه‌که بوناریخک اصلک زده یتدیکنی اختلافاتک باشلا دیقی تاریخدن اعتبار ایتمک ضرورتی غایت طبعی در. فریدرخ کزده کتابک - زم سوله‌دیکمز کی - یازید نانی دورده ختامه ایر بیک قناعتی کتیر یور ایسه‌ده ختام تاریخی لایقله کسیرمه‌لرک یازیدک ترک سلطنتی اولان (۹۱۸ = ۱۵۱۲) سنه‌سده قدر جقارمق اضطرارنده قالیدر، که بو صورتیه ختام سنه‌سی مهم بیراقش اولوبور.

دخی بو آراده تمام اولدی، علاوه‌سی بوفکرکی بر آزار صممش اولوبور. بونسخه استننا ایدلنجه توارخ آل عثمان لرک دیگر نسخه‌لرک هیچ برنده بویه بر عاربه تصادف ایدلمکده در. بناء علیه مؤلف کتابی ۸۹۰ - ۸۹۱ سنه‌لر ده امام ایتش در. [۱] بونقطه نظری دهافضلہ تأیید ایدمک برجهت دهوار: فریدرخک نشر ایتمکی نسخلر دن آکلادینی وجهله توارخ آل عثمان لرک هان هپسی ۸۹۰ - ۸۹۱ سنه‌سی وقایعه قدر یکدیگری آره‌سینده تماماً رعیت بولونیدنی حالده بونی متعاقب یازیلان وقعه‌لر برلرندن یک آری برصورتده یازلش ونسخه‌لر یتنده اختلافات باشلامشدر. بوندن بک صریح برصورتده آکلایلا بیلرک مستسخلرک علاوه‌لری بوناریخدن اعتبار باشلا بور. فی‌الحقیقه مؤلفک ده ۸۹۰ سنه‌سده صاغ اولدینی و اترنی بازمقده بولونیدنی آکلایلمکده در. بناء علیه کتاب ۸۹۰ - ۸۹۱ سنه‌لر ده امام ایدلش و متعاقب وقعه‌لر ده مستسخلر طر فدن علاوه اولونمشدر. بونقطه نظر قبول اولونماز ایسه ۸۹۰ ناریخدن صوکره کی وقعه‌لرک نقل خصوصینده نسخه‌لرک برلرندن تماماً آری برصورتده تحریر ایدلش اولمه‌سی هیچ برصورتده تفسیر ایدمیز. بناء علیه اثر فریدرخ کی ۱۴۹۰ ایله ۱۵۱۲ سنه‌لری آره‌سینده تألیف اولونمه‌شدر. چونکه بوقایده سوله‌دیکمز تاریخدن اعتباراً نسخله آره‌سینده کی اختلافات او قدر مابین برصورتده در، که بو مابیتک درجمی نسخه‌لرک کوچوک مقایسه‌سندن آکلایلا بیلر. یالکز بللی باشی مابیت کله وجهله‌لرک طرز تحریرنده دکل وقعه‌لرک بیه طرز ایضاحنده کوزه چارمقدردر. بوتون بونلر دن باشقه نقطه نظری تقویه ایدمک برجهت دها وارد: اترده فاتحک استانبولی فتی تاریخدن صوکره بعض وقعه‌لرک سنه‌سی، آبی، کونی و حتی ساعتی قید ایدلشدر. بونلری تدقیق ایدرایسه‌که باشلجه ۱۸۶۰ ناریخده ایکی قوروقلی بیلدیزک دروغمه‌سی، ۸۶۴ ده رمضانک یکریمی دوقوزنجی جمعه کونی صباحین کون طوولمه‌سی، ۷۷۸ سنه‌سی ربیع الاولک اون دوقوزنجی چهارشنبه کونی اوزون حسنک مغربی، محمود باشانک ربیع الاولک اوچنجی کوننده شهید ایدلرکی و فاتحک ۸۸۵ سنه‌سی ربیع الاولک اوچنجی «یکشنبه» کوننده ایکندی وقتی «ساعت مرخ» ده وفات [۱] یالکز بوقایده مذکور اولان اترک ختامی مشعر عاره بر آزار شایان ملاحظه اولوبور. مع‌ماقیه مؤلفک ۸۹۰ - ۸۹۱ سنه‌لر ده کتابی یازیدنی اترک داخلده کی عباره‌دن آکلادقدن صوکره توارخ آل عثمان لره هر حالده بوسنله قدر اولان وقایه‌لری ایجاب ایدر.